

Handläggare
Petra Sundström

Datum
2016-03-09

Diarienummer
OSN-2016-0087

Omsorgsnämnden

Fritidsverksamhet i bostad med särskild service

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta

att nämnden fortsätter att stödja och arbeta för att utbud av kultur- och fritidsverksamhet i Uppsala kommun riktade mot personer med funktionsnedsättning ska finnas tillgängliga inom det allmänna fritids- och kulturutbudet i Uppsala kommun.

Sammanfattning

Förvaltningens uppdrag var att ta fram alternativa lösningar för fritidsverksamhet för boende i bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Förvaltningens bedömning är att nämnden fortsätter sitt arbete med att stödja och arbeta för att utbud av kultur- och fritidsverksamhet i Uppsala kommun riktade mot denna målgrupp ska finnas tillgängliga inom det allmänna fritids- och kulturutbudet. Detta i kombination med att nämnden strävar efter att följa upp och säkerställa att personer som bor inom bostad med särskild service LSS får sina behov av stöd för att utöva kultur- och fritidsintressen tillgodosett av boendepersonalen.

Ärendet

Omsorgsförvaltningen har fått i uppdrag att föreslå nämnden alternativa lösningar för fritidsverksamhet för boende i bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Kommuner har i uppgift att verka för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för personer som omfattas av LSS.¹ Uppsala kommun bidrar till detta genom bl.a. föreningsbidrag och genom lokal överenskommelse mellan idéburna organisationer och Uppsala kommun (LÖK).

¹ LSS 15 §.

Fritidsverksamheter riktade till personer med utvecklingsstörning i Uppsala kommun

Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB) har en fritidsverksamhet som heter Draget där de bl.a erbjuder cafékvällar, bingo, musikkvällar och filmkvällar. Vid vissa av dessa aktiviteter får deltagarna betala en avgift runt 40-60 kronor beroende på aktivitet och om deltagaren är medlem i FUB eller inte. Draget har verksamhet en gång i veckan. FUB anordnar dans en gång i månaden. Föreningen FUB gården Tallkrogen anordnar även aktivitetsdagar, trädgårdsturer och träffpunkt öppen gård. För dessa aktiviteter ger omsorgsnämnden föreningsbidrag.

Fyrisgården har fler olika fritidsaktiviteter i deras Camp Fyrisgården. Camp Fyrisgården har öppet fyra vardagar i veckan och riktar sig till alla som vill besöka dem. Utöver detta så anordnar Fyrisgården olika kurser för dem som är intresserade, deltagaravgift tas ut. Fyrisgården anordnar även disco där rekommenderad ålder är 13-25 år. Fyrisgården har föreningsbidrag från omsorgsnämnden för personalkostnader motsvarande 50 % av en tjänst. Fyrisgården har även föreningsbidrag från Kulturnämnden.

Fritid för alla är ett nätverk som arbetar för att ge alla människor, oavsett funktionsnedsättning, möjligheter till en rik och utvecklande fritid. På deras hemsida skriver de bl.a. om vilka aktiviteter som finns tillgängliga i Uppsala. Nätverket *Fritid för alla* är ett uppdrag från kulturnämnden.

Uppsala handikappidrott riktar sig till alla åldersgrupper oavsett funktionsnedsättning. De har bl.a bågskytte, handikappidrott, vattengymnastik, basket och fotboll. Vissa av deras aktiviteter är kostnadsfria och vissa aktiviteter kostar. Medlemskap krävs för att delta i aktiviteterna.

Vård och omsorg arrangerar, på uppdrag av omsorgsnämnden, musikpuben 10 gånger per år. Musikpuben är en öppen verksamhet som är kostnadsfri för besökarna. Dit kan man gå för att lyssna på konserter, dansa, fika och umgås med andra.

Träffpunkt Gudrun +65 är en öppen verksamhet som riktar sig till personer som har fyllt 67 år och tidigare varit på daglig verksamhet LSS. Verksamheten har fokus på social gemenskap och aktiviteter i ett något lugnare tempo. Träffpunkt Gudrun drivs av vård & omsorg på uppdrag av omsorgsnämnden.

Fler idrottsklubbar och studieförbund i Uppsala har aktiviteter/kurser som riktar sig till personer med funktionsnedsättningar. Kommunens bidrag till studieförbunden går via Kulturnämnden och 15 % avser Kultur i vården, för år 2015 var summan 1,6 mkr till Kultur i vården-verksamhet. Idrotts- och fritidsnämnden lämnar föreningsbidrag till bl.a idrottsklubbar som har aktiviteter riktade till personer med funktionsnedsättning mellan 5 och 25 år.

Fritidsaktiviteter i bostad med särskild service

I bostad med särskild service ska kultur och fritidsaktiviteter ingå.² Val av aktivitet ska alltid utgå från den enskildes intresse och önskemål. Intressen och önskemål om fritidsaktiviteter kan skilja sig åt mellan personer som bor i samma gruppboende och det är därför inte lämpligt att fritiden planeras kollektivt.³ Nämnden arbetar med att säkerställa att utförare inom bostad med särskild service tillgodoser individuella behov av kultur- och fritidsaktiviteter för de personer som bor inom bostad med särskild service. Det sker bl.a genom kravställande i förfrågningsunderlag inför upphandlingar av boenden. I den ersättning som betalas till utföraren ingår det personalstöd för kultur- och fritidsaktiviteter.

Vård och omsorg har valt att starta en egen fritidsverksamhet, kallad Pepparn, för att till viss del tillgodose fritidsaktiviteter till de som bor i boenden inom deras regi. Detta innebär dock inte att allas behov kan tillgodoses genom denna fritidsverksamhet då fler personer kan vara intresserad av andra aktiviteter. Enligt information från vård & omsorg har de en anställd boendepersonal på 100 % som arbetar med Boende vuxnas fritid där Pepparn är en del. Det är enligt uppgift från vård & omsorg främst personer som kan ta sig till Pepparn på egen hand som besöker fritidsverksamheten och aktiviteterna är främst anpassade efter de som i hög grad klarar att vara på Pepparn utan extra personalstöd från boendet. Några aktiviteter har riktat sig till personer med mer omfattande funktionsnedsättningar, detta bygger dock på att personal på boendet har möjlighet att följa med och ge stöd till personen.

Pepparn håller öppet tisdagar och torsdagar kl 16-20 samt en lördag i månaden mellan kl 11-15. Det är runt 25 personer i veckan som besöker verksamheten och det är oftast samma personer som är där då man har hittat en vänkrets på Pepparn. Vård & omsorg har runt 260 personer som bor inom deras boendeenheter LSS. Vård & omsorg har informerat förvaltningen att de från och med april 2016 kommer dra ned på verksamheten till att enbart hålla öppet två dagar i veckan. Det innebär att de inte längre kommer ha öppet en lördag i månaden samt att aktiviteter ute på stan, resor och dylikt kommer tas bort. Vidare så kommer vård & omsorg succesivt att dra ned på verksamhetens utbud under 2016 om de inte får någon kostnadsteckning från omsorgsnämnden för Pepparn.

Vård & omsorg har gett andra utförare möjlighet att hyra in sig i verksamheten. Det är dock ingen av de externa utförare inom boende LSS som har valt göra det. Lokalen där Pepparn ligger delas med bl.a daglig verksamhet och hyreskostnaden ligger på totalt på 35 225 kr/mån. Hur stor del av hyran som betalas av Pepparn har förvaltningen inte fått uppgifter om.

Förvaltningens bedömning

Pepparn som drivs av vård & omsorg är för en del personer som bor inom bostad med särskild service en populär verksamhet. En konsekvens när boenden upphandlas och driften övertas av annan utförare är att dessa personer inte längre har tillträde till Pepparn. Av de ca 260 brukare som bor inom de boendeenheter som drivs av vård & omsorg så är det runt 25 personer som går regelbundet till Pepparn.

² Prop. 1992/93:159 sid 92.

³ Socialstyrelsen *Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS 2007*. Sid 47-48.

I Uppsala finns aktiviteter inom det allmänna kultur-och fritidsutbudet och även aktiviteter som riktar sig speciellt till personer med funktionsnedsättning. Enligt LSS ska personer med funktionsnedsättning kunna leva som andra och delta i samhällets gemenskap. Kommuner har i uppgift att verka för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för personer som omfattas av LSS. Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att nämnden inte har ansvar att bedriva särskilda kollektiva fritidsverksamheter riktade mot målgruppen. Förvaltningen ser även att om nämnden anordnar en kollektiv lösning för fritidsverksamhet inom ramen för bostad med särskild service kan det finnas risk att en sådan verksamhet begränsar det individuella inflytandet i valet av fritidsverksamhet.

Förvaltningen föreslår att nämnden fortsätter att stödja och arbeta för att utbud av kultur- och fritidsverksamhet i Uppsala kommun riktade mot denna målgrupp ska finnas tillgängliga inom det allmänna fritids- och kulturutbudet i Uppsala kommun. Detta i kombination med att nämnden strävar efter att följa upp och säkerställa att personer som bor inom bostad med särskild service LSS får sina behov av stöd för att utöva kultur- och fritidsintressen tillgodosett av boendepersonalen.

Ekonomiska konsekvenser

Om nämnden bedömer att behov av ytterligare fritidsverksamheter riktade mot målgruppen behövs, utöver det allmänna utbud som finns i Uppsala kommun, kommer kostnad för bl.a lokal och fritidsledare att tillkomma. Kostnaderna för detta rymms inte inom nämndens budget för 2016.

Konsekvenser för jämställdhet

Ärendet har inte några konsekvenser för jämställdhet.

Tillgänglighet

Ärendet har inte några konsekvenser för tillgänglighet.

Barnperspektiv

Ärendet har inte några konsekvenser för barn och unga.

Omsorgsförvaltningen

Tomas Odin
direktör